

Vänsterpartiet

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE 2008-03-27

SAMMA KVALITETSKRAV PÅ PRIVATA OCH KOMMUNALA FÖRSKOLOR!

Under den borgerliga majoritetens styre i snart 10 år har allt fler privata förskolor startats i kommunen. Majoritetens målsättning att genom privatisering öka valfriheten, är särskilt påtagligt inom barnomsorgen. I dagsläget drivs nära 50 % av Tyresös förskolor i privat regi. Att förlägga verksamheten på allt fler privata förskolor försvårar för kommunen att långsiktigt planera barnomsorgen.

Vänsterpartiet har den principiella inställningen att vår gemensamma välfärd, varav barnomsorgen är en del, ska drivas i kommunal regi. Miljöpartiet är inte principiellt emot privata alternativ, det viktiga är innehållet i verksamheten och den pedagogiska inriktningen. Båda partierna anser dock att skattebetalarnas pengar inte ska användas till vinstdrivande företag, dvs. till vinstutdelning.

Vänsterpartiet och miljöpartiet har med oro sett den snabba ökningen av privata förskolor som ägt rum i Tyresö kommun under den borgerliga majoriteten. Vi upplever att det finns en nonchalans när det gäller att ställa krav på kvalitet i de privata förskolorna. Förhållningssättet är anmärkningsvärt eftersom de privata förskolorna också omfattas av skollagen och ska hålla samma goda kvalitet som den kommunala.

I den s.k. kvalitetsparagrafen i 2 a kap 3 § skollagen anges:

Förskoleverksamhetens uppgift är att genom pedagogisk verksamhet erbjuda barn fostran och omvårdnad./.../ För bedrivande av förskoleverksamhet /.../ skall det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Barngrupperna skall ha en lämplig sammansättning och storlek. Lokalerna skall vara ändamålsenliga. Förskoleverksamheten /.../ skall utgå från varje barns behov. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver. Lag (1997:1212).

Skolverket har också gett ut allmänna råd om förskolans kvalitet som baseras på bestämmelser i skollag, läroplanen för förskolan och det barnperspektiv som finns i FN:s konvention om barns rättigheter. De allmänna råden utgår även från forskning, kunskap och beprövad erfarenhet.

- De allmänna råden riktar sig till både kommunen och den personal som arbetar i förskolan.
- De allmänna råden kan också vara vägledande för kommunens tillståndsgivning till och tillsyn av de enskilt drivna förskolorna.
- De kan även utgöra stöd för kvalitetsarbetet i de enskilt drivna förskolorna.

Enligt kommunallagen skall nämnderna se till att verksamheterna bedrivs enligt de mål och bestämmelser som finns och kontrollera att verksamheten utövas på ett tillfredsställande sätt. **Kommunens ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling förutsätter att förskolans måluppfyllelse kontinuerligt följs upp och utvärderas.** För detta behöver ett systematiskt kvalitetsarbete genomföras, dvs. system som följer upp, utvärderar och föreslår åtgärder för att säkerställa och utveckla kvaliteten i förskolans verksamhet.

Läroplanen för förskolan styr det pedagogiska arbetet och syftar till att skapa förutsättningar för en **likvärdig förskola med god kvalitet.**

Skolverkets allmänna råd för förskolan är bl. a.:

Styrning och ledning

Kommunen bör:

- tydligt ange hur ansvaret för förskolan är fördelat samt se till att förskolans chef är väl förtrogen med det dagliga arbetet i förskolan.
- ha system och rutiner för kontinuerlig planering, uppföljning och utvärdering av förskolans verksamhet och för hur resultaten tas tillvara så att de leder till förbättringar av kvaliteten.
- ha system för resursfördelning som tar hänsyn till att olika förskolor behöver olika mycket resurser för att genomföra sitt uppdrag.

Personaltäthet och barngruppens storlek och sammansättning

Kommunen bör:

- redovisa hur personaltäthet, gruppstorlek och gruppssammansättning har anpassats till behoven i olika förskolor samt kunna visa hur hänsyn har tagits till faktorer som:
 - barnens ålder och kön
 - behov av särskilt stöd
 - andelen barn med annat modersmål än svenska
 - kontinuiteten i barn- och personalgrupp
 - personalens kompetens
 - lokalernas och utemiljöns beskaffenhet
 - upptagningsområdets sociala karaktär
 - barnens närvarotider
- genomföra konsekvensutredningar innan beslut fattas som påverkar förskolors personaltäthet, gruppstorlek och gruppssammansättning. Utredningarna bör behandla både ekonomiska och pedagogiska konsekvenser.
- återkommande följa upp och utvärdera vilken betydelse personaltätheten samt barngruppernas storlek och sammansättning har i förhållande till möjligheten att bedriva en god pedagogisk verksamhet i enlighet med läroplanen.

Personalens kompetens

Kommunen bör:

- sträva efter att anställa personal med pedagogisk högskoleutbildning inriktad mot barn i förskoleåldern.
- ge all personal kompetensutveckling efter behov i förhållande till förskolans uppdrag.

Lokaler och miljö

Kommunen bör:

- se till att förskolans utemiljö och lokaler är trygga, säkra, hälsosamma och utvecklande genom att dessa är utformade så att de möjliggör en varierad pedagogisk verksamhet som stödjer både enskilda barns utveckling och lärande samt grupprocesser.
- såväl inne- som utemiljö är utformad så att det är möjligt för personalen att ha uppsikt över de barn de har ansvar för.
- kontinuerligt följa upp och utvärdera om inne- och utemiljö är ändamålsenlig.

I barn- och utbildningsnämnden har vi fått information om att det hittills inte skrivits avtal med de privata förskolorna utan enbart hyreskontrakt. Vi i vänsterpartiet och miljöpartiet har länge efterfrågat att avtal ska skrivas, för att våra förskolor ska hålla samma kvalitet oavsett driftsform.

På barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2008-03-19 fick vi också klart för oss att de mål för förskolan som antas i samband med budget inte gäller de privata förskolorna. Detta anser vi är allvarligt och oacceptabelt, speciellt med anledning av att de flesta föräldrar inte väljer mellan kommunal eller privat förskola, utan väljer enligt närhetsprincipen. Alla föräldrar och deras barn har enligt vår uppfattning rätt att veta att alla förskolor lever upp till målen och kvalitetskraven. Detta för att de ska kunna känna sig trygga med barnomsorgen, oavsett var i kommunen de har den och driftsform.

Vi har nu fått veta att förvaltningen håller på att utreda på vilket sätt det skulle gå att skriva avtal med de privata förskolorna. Det är bra och inte en dag för sent! Det är oacceptabelt att de privata förskolorna hittills inte haft något annat krav än att de ska leva upp till läroplanen för förskolan, men ingen som helst kontroll på att de verkligen gör det.

Mats Fält, barn- och utbildningsnämndens ordförande, sa på nämnden att han inte anser att kommunen ska gå in och styra de privata förskolornas verksamhet. Det kan i en mening vara korrekt så till vida att det kan vara möjligt att nå målen och kvalitetskraven med olika pedagogiska metoder. Det gäller självklart alla förskolor oavsett driftsform, men att säga att vi inte borde lägga oss i och kräva att privata förskolor lever upp till kommunens mål och kvalitetskrav, är en "laissez-fair" metod vi inte kan acceptera.

I Tyresös mål för förskolan står till exempel - **att öka andelen högskoleutbildade pedagoger i förskolan**. Målet anses i kvalitetsredovisningen helt uppfyllt, eftersom andelen högskoleutbildade pedagoger har ökat från 40 % till 43 % år 2007. Det är dock anmärkningsvärt att målet anses uppfyllt eftersom de privata förskolorna endast har 22 % högskoleutbildade pedagoger. De privata förskolorna behöver alltså inte uppfylla kommunens mål och inte heller Skolverkets riktlinjer. **Varför ska 50 % av våra förskolor vara undantagna från kravet på att öka andelen högskoleutbildade pedagoger?** I realiteten är det bara ca 30 % högskoleutbildade pedagoger i Tyresös förskolor!

Mats Fält framförde att eftersom de privata förskolorna har en något högre personaltäthet 5.1 barn inskrivna per årsarbetare mot den kommunala förskolan 5.5 (riksgenomsnitt 5.1), så kan detta kompensera den mindre andelen högskoleutbildad personal. Det anser vi är att jämföra "äpplen och päron". Bristen på högskoleutbildad personal kan inte automatiskt kompenseras genom högre personaltäthet. Förskolan är i första hand en pedagogisk utbildning för våra barn och kräver utbildad personal.

Vänsterpartiet och miljöpartier anser att Tyresö kommun måste ta ansvar och ställa likvärdiga krav på samtliga våra förskolor oavsett driftsform. Som ansvariga politiker är vi skyldiga våra invånare i Tyresö detta, eftersom de via kommunalskatten betalar för barnomsorgen, både den kommunala och den privata. Även om en utredning pågår föreslår vi följande:

- att kommunfullmäktige ger barn- och utbildningsnämnden direktiv om att avtal ska skrivas med våra privata förskolor
- att avtalet ska innehålla krav på att de privata förskolorna sträva mot att uppfylla Skolverkets riktlinjer och de av Tyresö kommun antagna målen för förskolan
- att det i avtalet ska stå att de privata förskolorna ska inkomma med årliga verksamhetsberättelser
- att vi ställer krav på att de privata förskolorna årligen inkommer med kvalitetsredovisningar
- att kommunen ska ha full rätt till insyn för att följa upp att kommunens mål och kvalitetskrav uppfylls
- att det finns en paragraf som säger att avtalet inte uppfylls i enlighet med mål och krav, ska detta åtgärdas i annat fall kan avtalet med en rimlig uppsägningstid sägas upp
- att de privata förskolorna har samma skyldigheter att ta emot våra barn som de kommunala

Tyresö 2008-03-27

Inger Gemicioglu
Ledamot (v) i KF
Ersättare (v) i BUN

Marie Åkesdotter
Ledamot (mp) i KF
Ersättare (mp) i BUN